

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/31/2023
Identifikačné číslo spisu:	8123201671
Dátum vydania rozhodnutia:	13.12.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8123201671.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G. E., narodeného XX. H. XXXX, Ľ., L. XXXX/X, proti žalovanému Union poisťovňa, a. s., Bratislava, Karadžičova 10, IČO: 31 322 051, o zaplatenie 1.740 eur, vedenom na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 40Pc/23/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava II s postúpením sporu Okresným súdom Prešov, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 40Pc/23/2023 je p r í s l u š n ý Okresný súd Prešov.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov dňa 15. júna 2023 podľa § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava II z dôvodu podľa § 41 CSP, keďže žalovaný uplatnil pri prvom procesnom úkone námietku miestnej nepríslušnosti, ktorou namietol miestnu príslušnosť Okresného súdu Prešov. Uviedol, že miestne príslušným na konanie je všeobecný súd žalovaného a teda Mestský súd Bratislava II.

2. Mestský súd Bratislava II s postúpením sporu Okresným súdom Prešov nesúhlasil a namietol, že nie je súdom príslušným na prejednanie sporu z dôvodu toho, že ide o civilnú agendu a podľa ust. § 12 ods. 1 a ods. 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, je na konanie príslušný Mestský súd Bratislava IV.

3. Z vyššie uvedených dôvodov Mestský súd Bratislava II spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Prešov a Mestskému súdu Bratislava II na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu

Bratislava II s postúpením sporu Okresným súdom Prešov je dôvodný.

5. Podľa § 19 písm. d) CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.

6. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

(2) Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

8. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. Podľa článku 6 ods. 1 Základných princípov CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

11. Obsahom princípu vyjadreného v článku 6 ods. 1 Základných princípov CSP je rovnosť subjektov procesnoprávných vzťahov vznikajúcich medzi sporovými stranami kontradiktórneho konania. Z tohto aspektu sa prejavuje princíp rovnosti sporových strán ako tzv. rovnosť zbraní, judikovaná Európskym súdom pre ľudské práva, ktorá sa prejavuje ako rovnaká miera možnosti uplatňovania prostriedkov procesného útoku, ale aj procesnej obrany v medziach stanovených Civilným sporovým poriadkom. Obsahom princípu rovnosti sporových strán v civilnom sporovom konaní sa tak prejavuje ako tzv. funkčná rovnosť, spočívajúca v takom procesnom postupe súdu, aby sa každej zo sporových strán umožnilo v rovnakej miere realizovať svoje procesné oprávnenia. Princíp ochrany slabšej strany sa týka pojmovej nerovnosti istých kategórií subjektov do ktorej patrí spotrebiteľ, zamestnanec, diskriminovaný v antidiskriminačných sporoch (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck, 2016, 45 s.).

12. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca v postavení spotrebiteľa podal na Okresný súd Prešov žalobu, ktorou uplatňuje nárok na zaplatenie sumy 1.740 eur. Tento nárok si žalobca uplatňuje titulom plnenia z havarijného poistenia, z dôvodu toho, že dňa 14. januára 2023 došlo k poistnej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle Škoda Octavia RS, EČV: J. XXX A., číslo karosérie: V., ktorého poisteným bol žalobca, pričom náklady na opravu tohto poškodeného motorového vozidla boli 1.250 eur za poškodené hliníkové disky. Žalobca zároveň titulom náhrady škody uplatnil aj sumu 490 eur, ktorú musel uhradiť za požičanie iného motorového vozidla, keďže jeho motorové vozidlo bolo nepojazdné. Celková uplatnená suma teda spolu predstavuje 1.740 eur.

13. Súdom príslušným na konanie a rozhodovanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania je popri všeobecnom súde žalovaného aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom (§ 19 písm. d) CSP), teda v danom prípade Okresný súd Prešov.

14. V okolnostiach daného prípadu nejde o prípad prejudikovania meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o skutočnosti odôvodňujúce určenie miestnej príslušnosti ako podmienky konania všeobecného súdu. Ak sa žalobca stavia do pozície spotrebiteľa a ak je toto tvrdenie sporné, je úlohou protistrany dokázať opak a následne povinnosťou súdu si po vykonanom dokazovaní zodpovedať predbežnú otázku, či považuje vec za konanie so spotrebiteľom. Výhodnotenie vzťahu medzi stranami je vecou rozhodnutia samotného súdu na základe dôkazných tvrdení a preukázaní prostredníctvom prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 2022 sp. zn. 9Ndc/12/2022).

15. Vzhľadom na uvedené je neakceptovateľné, aby ustanovenie § 19 písm. d) CSP bolo vykladané spôsobom v zásade znemožňujúcim dosiahnutie účelu, ktorému úprava ochrany spotrebiteľa ako celok slúži (m. m. IV. ÚS 57/2012). Súhlasom s postúpením sporu na Mestský súd Bratislava II by sa minul účinok široko koncipovanej právnej úpravy ochrany spotrebiteľa, pretože by sa tým vylúčila možnosť spotrebiteľa (žalobcu) využiť procesným právom predpokladanú výhodu „domáceho“ súdu v osobitnej miestnej príslušnosti danej mu na výber, ktorá je daná predovšetkým z dôvodu zabezpečenia čo najväčšej šetrnosti k ekonomicky slabšej strane spotrebiteľského vzťahu.

16. Predmetom sporu je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy a preto žalobca mal v konaní možnosť podľa osobitnej miestnej príslušnosti v zmysle § 19 písm. d) CSP podať žalobu na súd v obvode ktorého má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania. Zo súdneho spisu č. I. 75 tiež vyplýva, že žalobca s uplatnenou námietkou miestnej nepríslušnosti žalovaným nesúhlasil a trval na tom, že príslušným na konanie vo veci je Okresný súd Prešov.

17. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava II s postúpením sporu Okresným súdom Prešov je dôvodný, keďže sa jedná o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, t. j. spotrebiteľský spor, ktorý je súkromnoprávnym sporom (§ 3 CSP), na prejednanie a rozhodnutie, ktorého je miestne príslušný súd osobitne miestne príslušný, t. j. súd, v obvode, ktorého má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom (§ 19 písm. d) CSP). V danom prípade v čase podania žaloby spĺňal kritérium osobitnej miestnej príslušnosti Okresný súd Prešov, ktorého obvod tvoril územný obvod okresu Prešov, v ktorom mal žalobca - spotrebiteľ adresu trvalého pobytu (§ 14 CSP).

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.